

Bazı illerden yapılacak sınır ticareti kapsamında ithalat ve ihracat kuralları belirlendi

Mustafa Çolak

Vergi Danışmanı

Sirküler No: 132

Tarih: 06.12.2021

Kısa Cevap

3 Aralık 2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 13 sınır ilinden Gürcistan, Nahçıvan, İran, Irak ve Suriye ile yapılacak sınır ticaretinin kuralları belirlendi. İthalat ve ihracat için **Sınır Ticareti Belgesi** şart; ithalat limiti komşu ülke başına yıllık **150 milyon ABD Doları** (75 milyon tarım + 75 milyon sanayi); 30 günde kişi başına en fazla **75.000 ABD Doları** karşılığı eşya ithal edilebilir. İthalatta **tek ve maktu vergi** (KDV + ÖTV oranları toplamı) uygulanır.

Güncellik notu: Kapsam, ülke listesi ve değer limitleri Cumhurbaşkanlığı Kararı ile değiştirilebilir; yukarıdaki tutarlar 2021 Kararı'ndaki değerlerdir. Güncel durum için Resmî Kaynaklar bölümündeki Karar metninin yürürlükteki hâline bakınız.

Kapsam

Artvin, Ardahan, Kars, Iğdır, Ağrı, Van, Hakkâri, Şırnak, Mardin, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis ve Hatay sınır illerinden, Doğu ve Güneydoğu Anadolu coğrafi bölgelerine kara sınırı bulunan komşu ülkeler ile sınır ticareti kapsamında yapılacak ihracat ve ithalata ilişkin kurallar, 3 Aralık 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlendi.

Sınır ticareti yapılacak ülkeler ise, Gürcistan, Nahçıvan, İran, Irak ve Suriye olacaktır.

Kararın Getirdiği Kurallar

Karara göre;

- 1-Esnaf ve tacirin sınır ticareti kapsamında ithalat ve ihracat yapabilmesi ve mağaza kiralayabilmesi için Sınır Ticareti Belgesine sahip olması şarttır.

- 2- İthalat değer limitleri, her bir komşu ülke için; 75 milyon ABD Doları kadar tarım, 75 milyon ABD Doları kadar sanayi ürünleri olmak üzere yıllık toplam 150 milyon ABD Doları kadardır.
- 3-Esnaf veya tacir ya da mağaza kiralayan tarafından ilgili gümrük kapısı veya Sınır Ticaret Merkezinden 30 gün içerisinde en fazla 75.000 ABD Doları karşılığı Türk Lirası değerinde eşya ithal edilebilir.
- 4-İthalatta tek ve maktu vergi uygulanır. Tek ve maktu vergi; katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi oranları toplamı olarak hesaplanır.
- 5-Sınır Ticareti Belgesi sahibi esnaf ve tacir (mağaza kiralayanlar dâhil), ilgili gümrük kapısı veya Sınır Ticaret Merkezinden ihracat yapabilir.
- 6-İhracı ve ithali ilgili mevzuatla yasaklanmış maddeler; damping ve sübvansiyona karşı önlemler ile korunma önlemlerine tabi ürünler; petrol ve petrol ürünleri ile patlayıcı maddeler vb. patlayıcı yapımında kullanılabilecek maddeler sınır ticaretine konu edilemez.
- 7-Gerçek dışı menşe belgesi ibraz edilerek ithal edildiği tespit olunan ürünler için eşyanın ithalinde ödenmesi öngörülen gümrük vergisi, eş etkili vergi, diğer vergi, mali ve ek mali yüklerin tamamı 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgililerden tahsil edilir ve gümrük para cezası uygulanır.

Sık Sorulan Sorular

Hangi iller kapsamda?

Artvin, Ardahan, Kars, Iğdır, Ağrı, Van, Hakkâri, Şırnak, Mardin, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis ve Hatay.

Hangi ülkelerle sınır ticareti yapılabilir?

Gürcistan, Nahçıvan, İran, Irak ve Suriye.

Belge şart mı?

Evet. İthalat, ihracat ve mağaza kiralayabilmek için Sınır Ticareti Belgesi şarttır.

İthalatta hangi vergi uygulanır?

Tek ve maktu vergi; katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi oranları toplamı olarak hesaplanır.

Neler sınır ticaretine konu edilemez?

İhracı ve ithali yasaklanmış maddeler; damping ve sübvansiyona karşı önlemler ile korunma önlemlerine tabi ürünler; petrol ve petrol ürünleri ile patlayıcı maddeler ve patlayıcı yapımında kullanılabilecek maddeler.

Resmî Kaynaklar

- Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 4874) — Resmî Gazete, 03.12.2021 (PDF)
- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/bazi-illlerden-yapilacak-sinir-ticareti-kapsaminda-ithalat-ve-ihracat-kurallari-belirlendi/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 00:39 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net